

Historia sztuki

Wymagania edukacyjne dla klasy I PLSP¹

Nauczycielka – Anna Wigura

1. WSTĘP DO HISTORII SZTUKI

Uczeń:

- wymienia dziedziny sztuki oraz techniki artystyczne,
- samodzielnie definiuje pojęcia: sztuka, dzieło sztuki, ikonografia, ikonologia, styl,
- zna podstawową bibliografię historii sztuki i wie gdzie jej szukać,
- wymienia i rozróżnia elementy analizy formalnej dzieła malarskiego, rzeźbiarskiego i architektonicznego,
- wymienia podstawowe gatunki dzieła sztuki i określa jego tematykę,
- wyjaśnia i wymienia, jakie funkcje może pełnić dzieło sztuki,
- rozróżnia rodzaje architektury, biorąc pod uwagę przeznaczenie, materiał i in.,
- definiuje poznane techniki artystyczne,
- wymienia najważniejsze kolekcje dzieł sztuki w Europie, w tym w Polsce i w Stanach Zjednoczonych,
- zna chronologię dziejów sztuki,
- rozróżnia dziedziny sztuki (architektura, malarstwo, rzeźba, grafika) oraz rodzaje sztuki użytkowej, zgodnie z naturalnym, historycznym jej rozwojem (rzemiosło artystyczne, wzornictwo przemysłowe, architektura wnętrz, grafika użytkowa itp.),
- rozpoznaje podstawowe techniki rzeźbiarskie, malarskie i graficzne.

2. SZTUKA ERY PREHISTORYCZNEJ

Uczeń:

- przedstawia przybliżoną chronologię sztuki pradziejowej,
- charakteryzuje malarstwo jaskiniowe i drobną rzeźbę w epoce paleolitu,
- wymienia formy architektury megalitycznej,
- definiuje pojęcia: megality, menhiry, dolmeny, kromlechy,

¹ Opracowane na podstawie: K. Kawka, B. Lewińska, *Program nauczania przedmiotu HISTORIA SZTUKI dla liceum plastycznego*, Warszawa 2017.

- omawia ogólnie sztukę pradziejową na ziemiach polskich,
- wyjaśnia, w jaki sposób warunki życia i wierzenia w epokach: paleolitu, mezolitu i neolitu wpływały na charakter sztuki pradziejowej,
- rozpoznaje dzieła sztuki prehistorycznej:
Wenus z Willendorfu,
malowidła z Lascaux (Sala Byków) i Altamiry w Hiszpanii,
zespół Stonehenge (plan, bryła, rekonstrukcja),
zabudowa Biskupina.

3. SZTUKA STAROŻYTNA I

a) SZTUKA STAROŻYTNEJ MEZOPOTAMII

Uczeń:

- charakteryzuje na wybranych przykładach kulturę starożytnej Mezopotamii,
- zna wybrane dzieła z kultury sumeryjskiej, asyryjskiej, staro- i nowobabilońskiej,
- przedstawia najważniejsze obiekty miast Niniwy i Babilonu,
- definiuje pojęcia: ziggurat, lizena, kanon, orant, lamassu, stela, inkrustacja,
- wykazuje, jaki wpływ na sztukę Mezopotamii miała religia, sytuacja geograficzna i system organizacji ośrodków,
- przeprowadza analizę formalną wybranych dzieł,
- rozpoznaje dzieła sztuki Mezopotamii:
ziggurat z Ur,
sztandar z Ur,
orant sumeryjski,
Stela Hammurabiego,
ranna lwica – relief z Niniwy,
asyryjska rzeźba Lamassu,
miasto Babilon z Bramą Isztar.

b) SZTUKA STAROŻYTNEGO EGIPTU

Uczeń:

- wskazuje, w jaki sposób wpłynęły na charakter sztuki egipskiej uwarunkowania kulturowe i religijne,
- wymienia odkrycia archeologiczne mające szczególne znaczenie dla poznania kultury starożytnego Egiptu (w tym te, w których brali udział polscy archeolodzy),

- przedstawia rozwój architektury sepulkralnej,
- wymienia i rozpoznaje elementy typowe dla świątyni egipskiej,
- wyjaśnia pojęcie kanonu w sztuce egipskiej,
- charakteryzuje rzeźbę pełnoplastyczną i reliefową na wybranych przykładach,
- omawia malarstwo ścienne starożytnego Egiptu, tematykę, funkcję oraz wskazuje cechy charakterystyczne,
- definiuje terminy i pojęcia: mastaba, piramida, architektura sakralna, architektura sepulkralna, kolumna, filar, sfinks, pylony, dziedziniec, hipostyl, komora, sarkofag, sanktuarium, kapitel (głowica), kolumna (hatorycka, palmowa, papirusowa, lotosowa), perspektywa odrzutowana, syntetyzm, hieratyzm, al secco, relief,
- przypisuje kulturze starożytnego Egiptu dzieła (nie omawiane na lekcjach) na podstawie cech formalnych,
- przeprowadza analizę formalną wybranych dzieł,
- rozpoznaje dzieła sztuki egipskiej:
 - piramida faraona Dżesera w Sakkara (bryła),
 - piramidy Cheopsa, Chefrena, Mykerinosa w Gizie,
 - Paleta Narmera,
 - Sfinks w Gizie,
 - Triada króla Mykerinosa,
 - faraon Mykerinos z małżonką,
 - Skryba z Sakkara,
 - świątynia Ramzesa II w Abu Simbel (fasada),
 - świątynia Hatszepsut w Deir-el-Bahari,
 - świątynie w Karnaku i Luksorze,
 - malowidło: Gęsi z Meidum,
 - polowanie na dzikie ptactwo z grobu Menny,
 - malowidło Tancerka i dwie muzykantki z grobowca Nachta w Tebach,
 - złota maska Tutenhamona,
 - głowa królowej Nefretete,
 - plaskorzeźba Echnatona z rodziną.

Kryteria oceny:

1. Aktywność na lekcji:

- tworzenie wypowiedzi na dany temat,
- zabieranie głosu w dyskusji,
- zadawanie pytań

2. Systematyczność pracy:

- prowadzenie zeszytu (umiejętność notowania),
- opanowanie materiału nauczania,
- terminowe zaliczanie sprawdzianów, odrabianie prac domowych itp.

3. Umiejętności (twórcze wykorzystanie wiedzy)

- analiza i krytyczna ocena dzieła sztuki lub postawy artystycznej.

4. Zainteresowanie przedmiotem

- Obecność na lekcjach,
- Czytanie publikacji z zakresu historii sztuki,
- Zwiedzanie wystaw,
- Przygotowywanie referatów lub prezentacji multimedialnych na wybrany temat.

Wymagania na poszczególne stopnie²:

Stopień **niedostateczny** otrzymują uczniowie, którzy nie spełnili wymagań na dopuszczający.

Dopuszczający:

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności w minimum 40 %, zazwyczaj przychodzi przygotowany na lekcję, podejmuje się wykonywania prostych zadań, współpracuje z kolegami na lekcji podczas wykonywania zadań grupowych, przy pomocy nauczyciela odpowiada na zadane pytania dotyczące materiału z trzech ostatnich lekcji.

Dostateczny:

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności w minimum 51 %, systematycznie przygotowuje się do lekcji, wykonuje zadania domowe, podejmuje się wykonywania prostych zadań i wykonuje je na poziomie średnim, współpracuje z kolegami na lekcji podczas wykonywania

zadań grupowych, samodzielnie odpowiada na zadane pytania dotyczące materiału z trzech ostatnich lekcji.

Dobry:

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności z zakresu w minimum 75 %, systematycznie przygotowuje się do lekcji, dobrze wykonuje zadania domowe, samodzielnie formułuje odpowiedzi na zadane przez nauczyciela pytania, jest aktywny przy wykonywaniu innych zadań, w zadaniach grupowych jego praca stanowi dość istotny wkład w pracę zespołu, samodzielnie odpowiada na zadane pytania dotyczące materiału z trzech ostatnich lekcji.

Bardzo dobry:

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności w 90%, wykazuje się szczególną aktywnością przy realizacji dodatkowych zadań, bezbłędnie i systematycznie wykonuje wszystkie zadania, w pracach zespołowych często przyjmuje pozycję lidera grupy, a jego wkład ma istotny wpływ na pracę całego zespołu, samodzielnie i twórczo odpowiada na zadane przez nauczyciela pytania, wykazuje gotowość wykonywania prac samodzielnych, jak: referaty, rozprawki, interesuje się aktualnościami na temat życia artystycznego.

Celujący:

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności w 90 %, wykazuje szczególną aktywność przy realizacji innych zadań, wykazuje też gotowość wykonywania prac samodzielnych metodą projektu, jak: referaty, rozprawki i wykonuje je na szczególnie wysokim poziomie, bezbłędnie i systematycznie wykonuje wszystkie zadania, w pracach zespołowych często przyjmuje pozycję lidera grupy, a jego wkład ma znaczący wpływ na pracę całego zespołu, odpowiada na pytania szczególnie twórczo, formułując krytyczne oceny oraz własne wnioski, interesuje się aktualnościami związanymi z życiem artystycznym, chętnie bierze udział w zajęciach dodatkowych, organizowanych w szkole i poza nią (lekcje muzealne, wykłady organizowane przez instytucje zewnętrzne), bierze udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych i osiąga w nich sukcesy przynajmniej na miarę szkolną.

Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności:

- Test pomiarowy – waga punktów 8, czyli ocena uzyskana z testu pomnożona przez 8.
- Sprawdzian wiadomości z części działu – waga punktów 6.
- Kartkówka, pytanie na lekcji z materiału trzech ostatnich zajęć – waga punktów 4.
- Praca domowa w formie obszernej analizy dzieła lub wypracowanie – waga punktów 3.
- Referat samodzielnie przygotowany z prezentacją na lekcji – waga punktów 2.
- Praca na lekcji, w tym praca w grupach, prowadzenie zeszytu przedmiotowego, praca domowa w formie krótkiej notatki – waga punktów 1.

Średnia ważona uzyskana z ocen cząstkowych, jest podstawą do wystawienia oceny śródrocznej lub końcoworocznej. Nauczyciel może postawić wyższy stopień w sytuacji kiedy uczeń zrobił postęp w nauce.